

عنوان مقاله:

ژئوپلیتیک شیعه در خاورمیانه پس از حمله امریکا به عراق

محل انتشار:

دومین کنگره انجمن ژئوپلیتیک ایران (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

علی محمد پور - دانشجوی دوره دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

در حال حاضر جمعیت مسلمانان جهان به بیش از یک میلیارد نفر رسیده است و بر اساس اناری که از منابع مختلف ارائه شده است شیعیان حداقل حدود 20 درصد این جمعیت یعنی جمعیتی بیش از دویست نفر را تشکیل داده اند. از نظر تاریخی شیعه اگر چه از کشور های عربی و بطور مشخص، سرزمین عراق نشأت گرفت اما به سرعت در ایران، پاکستان، افغانستان، بخشهایی از هند و دیگر کشورهای اسلامی وسعت فراوانی پیدا کرد. تشیع که از اوان پیدایش پدیده ای مذهبی، سیاسی بوده است تا دینی، توسط ایرانیان در سده نخست اسلامی پشتیبانی شد که با تکیه بر آن با دستگاه خلافت رویارویی کردند. در دوره صفوی هم با افزایش آن مردم را به پایداری در برار عثمانی برانگیختند. تا این مقطع، شیعه کارکرد تاریخی خوبی داشته است، اما از دوره قاجار مناسبات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی جهان دگرگون شد و شیعه نیز کارکرد شایسته خود را از دست داد. اما بعد از دهه هفتاد (1979 م) وقوع انقلاب اسلامی در ایران و جنگ داخلی در لبنان، شیعه را به عنوان یک عامل ژئوپلیتیک مطرح ساخت. بعد از حمله آمریکا به عراق نیز قدرت معنویت و نقش مذهب در حیات سیاسی منطقه خاورمیانه برای بار دوم نگاه ها را معطوف به مساله تشیع نموده است.

کلمات کلیدی:

موقعیت جغرافیایی، ژئوپلیتیک و ژئواکونومیکی تشیع، خاورمیانه، عراق، آمریکا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/66790>

